

“మేస్టారూ!... టైం ఎంత?”

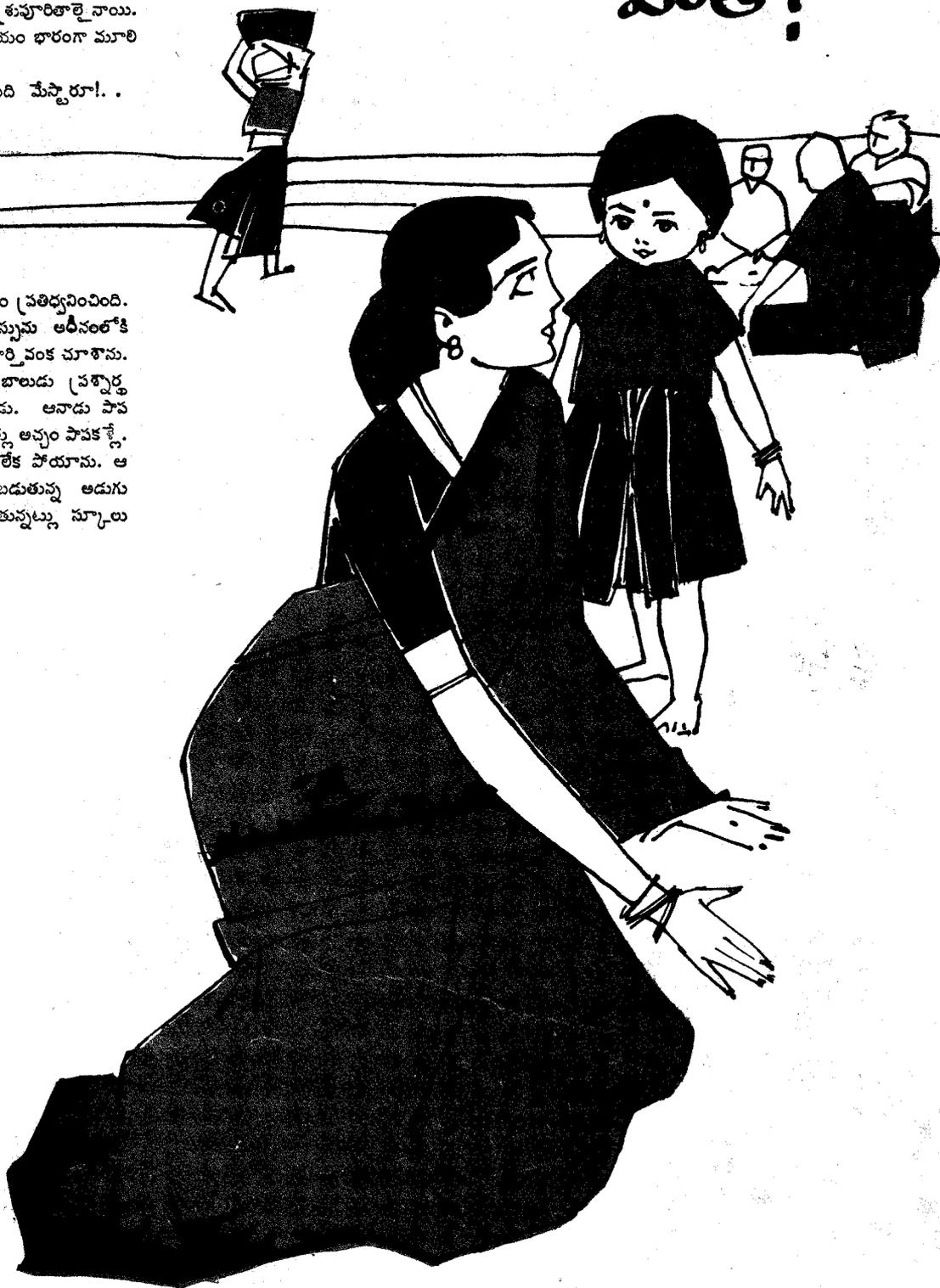
ఆలోచిస్తూ వడుస్తున్న నేను బేకే చేసినట్లుగా ఆగిపోయాను. జ్ఞానకాల పుస్తకంలో పుటలు తిరిగాయి. పిడుగువడ్డట్టుగా ఉలిక్కివచ్చాను. మనస్సంతా విషాదంతో విండింది. ఒక వృద్ధ మూర్తి, పసిపాప కళ్ళకు కట్టారు. కెరటాలు విరిగి పడుతున్న చప్పుడు, సముద్రపు హోరు నా చెవుల్లో మార్మోగి, నా చెవులు దిబ్బడేస్తే యేమోననిపించింది. కళ్ళు అశ్రువూరితొలై నాయి. “పాపా!” అని నా హృదయం భారంగా మారి గింది.

“అమ్మ అడగమంటూంది మేస్టారూ!..

77140

మేస్టారూ
టైం
ఎంత?

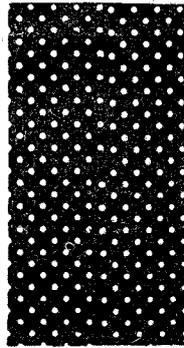
“టైం ఎంత?” తిరిగి అదే కంటం ప్రతిధ్వనించింది. తెలివి తప్పుతూన్న నా మనస్సును అడినంతోకి తెచ్చుకుంటూ, అడిగిన ఆ మూర్తి వంక చూశాను. అందాల ఆరు సంవత్సరాల బాలుడు ప్రశ్నార్థకంగా నా వంక చూస్తున్నాడు. ఆనాడు పాప కూడా అలాగే అడిగింది. ఆ కళ్ళు అచ్చం పాపకళ్ళే. ఆ కళ్ళలోని కాంతిని భరించలేక పోయాను. ఆ పిల్లవాడిని నక్కకు తోసి తడబడుతున్న అడుగులతో కొంపలు ముంచుకుపోతున్నట్లు స్కూలు కేసీ వరుగెత్తాను.

కంటి రక్షణకు, సౌందర్యానికి
దర్బార్ కాటుక (రిజిస్టరు)

రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4.

జరక్ చంద్రికా సుగంధి
మందార మకరంద సుధామి

**నంది
డైముండ్**

అగరవట్టులనే
కొనండి

కె.వి. ఆశ్రమయ్య & బ్రదర్స్
పో.బాక్, 586, బెంగళూరు. 2

కాల్గేట్ బేబీ పౌడరు
ఉత్తమమైనది... మరియు ఇప్పుడు వెడ్డెడబ్బలో కూడా

అతి సుకుమారమైన
ఇతర కరిరానికి
ఎంతో హాయి యిచ్చేది
ఎంతో సువాసనగలది
ఎంతో శ్రేష్టమైనది

ఎ క్యూ వ పౌ డ రు • త క్యూ వ ఖ ర్వు

ఇంగ్లీషు తెలుగు డిక్షనరీ

1200 పేజీలు—300 బొమ్మలు
ఈ డిక్షనరీలోని జెనరల్ ఇన్ఫర్మేషన్—
సర్వీస్ కమిషన్ వారికి, ప్లామ్మూలు,
కరాకాల విద్యార్థులకును స రీ క్ష ం లో
ఉత్తీర్ణులగుటకు ఎంతో తోడ్పడును.
వెల రు. 12/- హిస్టేజి ప్రత్యేకం.
బాలసరస్వతి బుక్ డిపో,
మ ద రా సు —1.

**కిసాన్
లాం త రు**
ఈ రకపువాటిలో ఉత్తమమైనది
అన్ని వెడ్డెడ్లలోను లభిస్తుంది
గౌర్ మోహన్ దాస్ & కం.,
233, పాత చై నాబజార్ వీధి, కలకత్తా-1.
ఫోన్ : 22-6580.

నిర్దీనంగా క్లాసులోకి అడుగుపెట్టాను. ఆటెండెన్సు తీస్తున్నంతసేపూ సిల్లం వంక చూడలేదు. ఆప్రయత్నంగా వస్తున్న ఆశ్రువులను కొనగోటితో విదిలించి పాఠం మొదలు పెట్టబోయాను. కంఠం దుఃఖంతో పూడుకు పోతున్నది. రెండు చేతులూ తీవ్రంగా వెనక్కు పెట్టుకుని "మేస్టార్లూ!... టైం ఎంత?" అని ప్రశ్నిస్తున్న చిట్టపాప కళ్లలో మెదలు తున్నది. మేస్టార్లూ! టైం ఎంత? అనేమాట నా పూర్వయంతో కళ్లలోని రేపు తున్నది. నన్ను ఏడిపిస్తున్నది. విషపూరితమైన వాడి బాణం గుండెలో తోతుగా గుచ్చుకున్నా నాకు బాధ అనిపించదు. పది మండ్రగబ్బలు ఒకేసారి కుట్టి నా విరువపుతో భరిస్తాను. ఆ ఒక్కమాట పూర్వయంతో కత్తికోతపెట్టి నా గుండెను ఏడిచేస్తుంది. పాప, తాత, సముద్రం... ఇవి మూడూ నా జీవితంలో అగాధాన్ని సృష్టించాయి. నలుకుతున్న పెదవులను ఆదుపులోకి తెచ్చుకుని జీరపోయిన కంఠంతో పాఠం అయింది దుపించి లేబోరేటరికి వచ్చిపడ్డాను.

అవుకున్నా దుఃఖం కట్ట తెంచుకుంది. రెండు చేతుల్లో ముఖాన్ని దాచుకుని వెక్కిరివెక్కిరి ఏడ్చాను. గతించిన జీవితం జ్ఞప్తికి వస్తే ఏడవక చేసే దేముంది? పాపతోటి పరిచయం, చిన్నప్పుడు నేను సముద్రపు ఒడ్డున గడిపిన రోజులు ఒక్కొక్కటి జ్ఞప్తికి రాసాగాయి....

తెలుగునాట, ముఖ్యంగా గడియారాలు పెట్టుకున్న అసామీలను టైం ఎంత అని అడగడం కొత్త కాదు. ఆశ్చర్యపడవలసివది అంతకన్నాకాదు. నూటికి పదిమంది దగ్గర కూడా వాటిలుండవు. అందుకనే "బాబూ, టైం ఎంత?" అనో, "మిస్టర్, టైం ఎంత?" అనో అడగడం సర్వ సాధారణం. కాని ఆ ఒక్కమాట వెనకాల ఒక చిన్నారి చిట్టపాప జీవితాంతరం దాగి ఉండటం నేనూ, ఒక దినంరాల ఆ మాటల విన్నప్పుడు విషాదంగా విలసిల్లడం నేనూ ఎవరైనా నమ్ముతారా?

అసలు మా ఊరు విశాఖపట్నం. మా నాన్న గారికి ఆ ఊర్లోనే ఉద్యోగం. మా ఇల్లు కృష్ణా నగర్లో సముద్రపు ఒడ్డున ఉండేది. కెరటాల చప్పుళ్లన్నా, సముద్రమన్నా నాకు వెర్రి అనేక. నేను, మా నాన్న అప్రమానూ బీచి ఒడ్డున పీకారు చేసేవారం. సాయంత్రంపూట గంటల కొద్దీ కాలాన్ని బీచ్లో గడిపేవారం. పండు వెన్నెత్తే సముద్రం వెండి ముక్కలు వెదజల్లి నెట్లుగా ఎంత బాగుండేదో! మానాన్న సముద్రం గురించి ఎన్నో కథలు చెబుతుండేవారు. అప్పుడప్పుడు మా అమ్మకూడా మాతో వచ్చేది. మా నాన్న ఆసీనుమండి రావడం అలస్యమయితే నేనొక్కడొచ్చే వెళ్లేదాన్ని... అమ్మ దెబ్బలాడేది నేనొక్కడొచ్చే వెడతే. నాన్న విరువపు వచ్చేవారు. మా నాన్నకు నే నొక్కడొచ్చే సంతానం

ప్రాణంకన్న మిన్నగా ప్రేమించినవారి క్షేమంకోరి ప్రాణం తీయడానికి వెరవదు మనీషి. తాను లేకపోతే ఏమై బోతారో అన్న చింత కొలది ప్రాణం విడవలేదు. వారి క్షేమానికి భంగం కలగదని నమ్మగలిగితే అలాంటి ప్రాణికి చేకూరే సంతృప్తి అంతా ఇంతా కాదు.

కావడం మూలంగా తీసుకున్న ప్రత్యేకశ్రద్ధలో బి.ఎన్.సి. పాపయ్యాను. ఎవ్.ఎన్.సి. చదువు తానన్నాను. అప్పటికి మేము ఆర్థికంగా చాలా చితికిపోయాము. నాన్నమాట కాదనలేక బి.ఇడి.కి వెళ్లాను. విజయనగరంలో బి.ఇడి. పాపై వచ్చాను. అద్భుతవశాత్తూ రామకృష్ణ మిషన్లో నాకు ఉద్యోగం దొరికింది. నేను ఉద్యోగంలో చేరిన రెండు నెలలకు నావుకు విజయనగరం ట్రాన్స్ఫర్ అయింది. అంతపెద్ద ఇంట్లో వన్ను ఒంటరిగా ఉండడం నావుకు ఇష్టంలేదు. నన్ను ఉద్యోగం మానమన్నారు. నేను ఇష్టపడలేదు. నా సహాధ్యాయిని, ప్రాణ స్నేహితురాలు విజయ యూనివర్సిటీలో ఎవ్.ఎన్.సి. చదువుతున్నది. తనకు రూమ్మేలుగా రమ్మనీ, యూనివర్సిటీ గరల్స్ హాస్టల్లో చేరమనీ ప్రోత్సహించింది. హాస్టల్ జీవితం ఎంతో బాగుంటుందని సంతోష పడ్డాను. అమ్మా, నాన్నగారూ అంగీకరించారు. హాస్టల్లో ప్రవేశించాను. నేను యూనివర్సిటీ విద్యార్థినుల ముందు చాలా ఇన్ఫీరియర్గా బాధపడేదాన్ని. అందుకనే విజయలేనప్పుడు నేను ఒంటరిగా, మౌనంగా సముద్రంవంక చూస్తూ గడిపేదాన్ని. యూనివర్సిటీ హాస్టలుకూడా సముద్రం వైపే. అందులో మాగది రెండో అంతస్తులో సముద్రంవైపు ఉండేది. ఇంకెం? నాకు చాలా చక్కని కాలక్షేపం. విజయ, నేను ప్రతిరోజూ బీచికి వెళ్లేవారం. గరల్స్ హాస్టలు ముందున్న బీచి అన్నా, పాపామహల్ ముందున్న బీచి అన్నా నాకు అంత ఇష్టంఉండేది కాదు. ఇవి రెండూ దాటి వెడతే, జాలరిపేట వస్తుంది. అక్కడ అయితే మనస్సు సంచారం ఉండదు. పై రెండు బీచిలవద్ద మాత్రం ఊరిలో పని ఉన్నవారూ, పనిలేనివారూ అంతావచ్చేవారు. విజయ ఏదైనా పని ఉండి యూనివర్సిటీ నుంచి రావడం అలస్యమయితే నే నొక్కడొచ్చే వెళ్లేదాన్ని.

ఆ రోజు యూనివర్సిటీలో వివిధ కాలేజీల మధ్య వక్తృత్వపు పోటీలు, పాటల పోటీలు జరుగుతున్నాయి. విజయ నన్ను రమ్మని ఆహ్వానించింది. కాని నేను వెళ్లలేదు. ఒంటరిగా బీచి వైపు బయలుదేరాను. బీచిలో చాలాసేపు గడిపాను. చెలియలి కట్ట అధిగమించలేక సముద్రం చేసే అల్లరి చూచి నవ్వుకున్నాను. ఆ సమయంలో నాకు పచ్చి వేదాంతం ఎవరూ చెప్పని పరమ భూస్వామిలాగా జోధపడుతున్నది.

చిన్నపిల్లలు గవ్వలు ఏరుతుంటే నేను పందెం వేసి ఏరాను. చేపలు పడుతున్న జాలరివాళ్లతో కొంచెంసేపు మాట్లాడాను. అస్తాద్రి చేరుకుంటున్న సూర్యుని కిరణాలు బంగారు కాంతులతో ప్రసరిస్తున్నాయి. హాస్టలుకేసి బయలుదేరాను.

బీచ్ దాటి రోడ్డుమీదికి వచ్చేసరికి ఒక పాప నా దగ్గరకు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. పాప బొద్దుగా బంగారు బొమ్మలాగా ఉంది. పాపకు ఆశ్చర్యకూడా ఉండవేమా!... పాప నావంక చూచి "మేస్టార్లూ!... టైం ఎంత?" అని అడిగింది. పాపకళ్లు దేన్నో వెతుకుతున్నాయి. ఎడమచేయి పైకెత్తి టైం చూచాను. పాపకళ్లు సంతృప్తికరంగా మెరిశాయి. టైం చూచి సమాధానం చెప్పకుండా "ఎందుకు పాపా, టైం ఏమి?" అని అడిగాను. పాపనోట్లో వేలువేసుకుని ఆలోచిస్తున్నట్లుగా మొగంపెట్టి "మా తాత అన్న మానూ టైం ఎంత అని అడుగుతాడండి. నేను ఎవరినైనా అడిగి తాతకి చెబుతాను" అని పాప సమాధానం చెప్పింది.

ఆలోచిస్తున్న పాపకళ్లు మెరుస్తూ ముచ్చట గొల్పుతున్నాయి. ఆ చిన్నారి కమ్మలతో అందాల లోకాలు దివ్యదర్శనం ఇస్తున్నాయి. తనస్వయంగా పాపకన్నుల్లోకిమాస్తండ్పొయ్యాను. నాకో చిన్నారి చెల్లెలు లేని లోటు స్ఫురించింది. పాప నా చెల్లెలైతే ఎంతబాగుండేది అని గొణుక్కున్నాను. మళ్ళీ పాపవేసిన ప్రశ్న నాలలోచనలకు అంతరాయం కలిగించింది.

"మిమ్మల్నే మేస్టార్లూ, టైం ఎంత?"
"బాబూనలభై..." సమాధానం చెప్పాను.
నన్ను ఒక్క అనుమానం వేడించింది. పాప నన్ను మేస్టార్లూ అంది. పాపకు నేను మేస్టారిని అని ఎలా తెలుసు?

"పాపా, నన్ను మేస్టార్లూ అనమని ఏ కెవరు చెప్పారు?" అనడిగాను.

పాప గుడ్డు పెద్దవిచేసి నా వంక చూచి "మరి ఏ పేరు మేస్టార్లు కాదేమిటి? నిన్న పెద్ద అబ్బాయిలు నిన్ను మేస్టార్లూ అంటూంటే ఏన్నాగా?" అంది.

అవునవును. జ్ఞాపకం వచ్చింది. నిన్న ఇద్దరు రౌడీలు వెంటపడ్డారు. మేస్టార్లూ అంటూ వెక్కిరింపుగా అనడం కూడా నేను విన్నాను. పాప అది విని ఉంటుంది. పాప గ్రూణాక్షికి ఆశ్చర్యపోయాను.

పాప ఉన్నట్టుండి ఉలిక్కిపడ్డట్టు నా వంక చూచి జాలరి గుడిసెలవైపు పరుగెత్తింది. పాప జాలరి గుడిసెలవైపు వెళ్లడం నాకు ఆశ్చర్యమిచ్చి

గుడిపాటి శాంతాదేవి

మాస్టారూ- టైమ్ ఎంత!

వీణావాదిని

చిత్రం—జోసెఫ్ కన్నన్ (సుత్రాసు.1)

కలిగించింది. మహారాజు బద్దలకు ఉండవలసిన లక్షణాలన్నీ పాప మాటల తీరులోనూ, నిలుచున్న తీరులోనూ—ముఖ్యంగా ఆ కన్నులలోనూ కనిపించాయి. ఆలాటి పాప జాలరిగుడిసెల్లో ఉండవలసిన ఖర్మ ఏమిటి? ఎందుకోగాని పాప జాలరి గుడిసెల్లో ఉండనే భావన నా కయ్యిచ్చేస్తోంది కలిగించింది. అయితే పాపకు టైం ఎందుకు? మా తాత అడగమన్నాడంది. అయినా తాత ముసలివాడై ఉంటాడు. ముసలివాళ్ళకు కాలం తొందరగా గడవడుగా? అందులో ఏదైనా జబ్బు ఉన్న ముసలివాళ్ళకయితే, చస్తే కాలం గడవదు. తాత కోసం పాప టైం అమ్మిందన్నమాట! అంత చక్కని అందాల చందమామలాటి పాప జాలరి గుడిసెల్లో ఉండడమేమిటి? ఏమిటో, కొన్ని క్షణాలక్రితం పరిచయం అయిన పాపను గురించి అంతగా ఆలోచించడం? నా వివేక మనస్తత్వానికి నాకే నష్టం వచ్చింది. ఛ! ఛ! ప్రతిదాన్ని తీవ్రంగా తీసుకోకూడదు. పాప జాలరి గుడిసెల్లోనే ఉండవలసి. మధ్య నాకేమిటి బాధ? అనుకున్నాను. కానీ నామనస్సు ఎదురు తిరిగింది. చూచినక్షణం లోనే పాప నా మనస్సును ఆక్రమించుకుంది.

ఆలోచిస్తూనే హాస్యం వచ్చింది. అన్య మనస్కుంగా భోజనం పూర్తిచేశాను. యూనివర్సిటీ విశేషాలన్నీచెప్పింది విజయ. ఒక్కటి విన్నట్టు గుర్తులేదు. మర్నాడు క్లాసులో చెప్పవలసిన పాఠం చదువుదామని పుస్తకం తీశాను. చదవ బుద్ధి కాలేదు. వెళ్లి పడుకున్నాను.

ఆ రోజు ఊళ్లో ఉన్న స్కూళ్ళన్నీటి మధ్య ఆటల పోటీలు మా హాస్యం జరుగుతున్నాయి. విజయ చూద్దాం, ఉండమంది. బీచికి వెడదాం అన్నాను. విజయ కోపంగా మొగంపెట్టి “నిన్నడ గడం నాదే బుద్ధి తక్కువ” అంటూ విసురుగా వెళ్లిపోయింది. నిన్న కనిపించిన స్థలంలోనే పాప కనిపించింది.

“పాపా, బీచికి పస్తావా?” అని అడిగాను.
 “మరి, మా తాత!” అంది.

“మీ తాత తర్వాత పస్తాడులే. నువ్వురా!” అన్నాను.

“సరే. మేస్టారూ” అంది పెద్ద అరిందా లాగా. బీచిలో నేనూ, పాపా చాలాసేపు ఆడు కున్నాము. వీచికగూళ్ళు కట్టుకున్నాము. నేను కట్టిన గూళ్ళు కొన్ని పడేసి పాప అల్లరిచేసింది. నేను కోపంగా మొగం పెట్టాను. బ్రతిమాలింది.

“మళ్ళీ నీకు నేను కట్టి వెడతాగా, అమ్మా!” అంటూ తన చిన్నిపాదం మీద చిట్టి చేతులతో ఖుకతీసి పొయ్యడం మొదలుపెట్టింది. ముద్దువచ్చింది పాప.

“పాపా, కెరటాల దగ్గరకు వెడదామా?” అన్నాను.

“సరే మేస్తార్లూ” అంటూ లేచి నిలుచుంది. పాపా, నేనూ కెరటాలలో చాలాసేపు ఆడుకున్నాము. నేను పాపచేయిపట్టుకున్నాను. కెరటాలు మమ్మల్ని నమోదించినప్పుడు వెనక్కు పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళేవాళ్ళం. కెరటంఒడ్డును తాకి విరిగి నముద్రలో కలిసినప్పుడు వెంబడించే వాళ్ళం. ఒక్కసారి మేము ఓడిపోయావాళ్ళం. మాకన్నా వేగంగా వచ్చి మమ్మల్ని అందుకునే కెరటాలు. పాపబుగ్గలు సాట్టలు పడేట్టు కిరికలా నవ్వేది. చివరకు బట్టలు తడుపుకుని అలిసి పోయి ఇసుకలో కూర్చున్నాము. చిరు చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయి.

“పాపా, ఇంటికి వెడదామా?” అన్నాను. “అమ్మో! మా తాత!” అంటూ పాప రోడ్డు కేసి పరుగెత్తి జాలరి గుడిసెలో మాయమైంది.

పాప అంత భయపడడానికి కారణమేమిటో నాకేమీ అర్థం కాలేదు. మర్నాడు కూడా పాపా, నేనూ బీచికి వెళ్ళాము. పాప ఈసారి పరుగెత్తలేదు భయంగా.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. పాపా, నేనూ ప్రాణస్నేహితులం అయ్యాము. పాపతో నాకు చక్కని కాలక్షేపం అవుతున్నది. దసరా సెలవులు ఇచ్చారు. విజయనగరం వెళ్ళాను. సెలవులయిన తర్వాత విశాఖవట్టుం వచ్చాను. ఆ వచ్చిన రోజు సాయంత్రమే పాపను బీచిలో కలుసుకున్నాను. నన్నుచూచి సంతోషంగా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి కాళ్ళను చుట్టేసుకుంది. పాప బాగా చిక్కిపోయింది. పాపవేసిన మొదటి ప్రశ్న: “మేస్తార్లూ! మీరు రావడంలేదే...?” అర్థమైంది పాప చిక్కిపోయిన దానికి కారణం. సూదులలో గుచ్చినట్లు బాధ పడ్డాను.

“అమ్మదగ్గరకు వెళ్ళాను పాపా!” “అమ్మ ఏలా ఉంటుంది, మేస్తార్లూ?” కొయ్యబారిపోయాను. ఈ పాపకు అమ్మలేదా? ఇన్నాళ్ళూ పాపనుగురించి వివరాలు సేకరించనందుకు నన్ను నేను శపించుకున్నాను.

“పాపా! మీ నాన్నగారు ఏం చేస్తుంటారు?” అన్నాను.

“నాన్నా!” గుడ్లు పెద్దవిచేసి నా వంక చూచి “తాత” అంది.

“అదే, మీ తాత ఏంచేస్తుంటారు?” తిరిగి ప్రశ్నించాను.

“మంచంలో ఏడుకొని దగ్గుతూఉంటాడు.” ఆ చిన్నారి సమాధానం నాకు నవ్వు తెప్పించింది. పాపతో వాళ్ళింటికి వెడితే! జాలరిపేట నాకిష్టంలేదు. అక్కడంతా బెన్న వాళ్ళు ఉంటారు. పైగా భరించరాని చేపలకప్పు. పాప తాతదగ్గుతూ ఉంటాడా! కొందరి ఏ క్షయ రోగివీడితుడన్నా కాదుగదా!

“పాపా, నేను లేనప్పుడు నువ్వేం చేశావు?” “మరి, మరి ఇక్కడే ఆడుకున్నాగా సాయం

తరం” అంది. నేను లేనప్పుడు కూడా పాప నాకోసం బీచికి వస్తున్నదన్న మాట. పాపకు నామీద ఉన్న ప్రేమకు గర్వపడ్డాను.

ఆ రోజు యథాప్రకారం పాపను కలుసుకున్నాను. పాప కళ్ళు ఎర్రగా ఉబ్బి ఉన్నాయి. ముఖం చిన్నబోయినట్లుగా ఉంది.

“పాపా! అలా ఉన్నావే?” అని అడిగాను. “మరేమో మాతాత చాలాసేపు దగ్గాడు మేస్తార్లూ! ఎర్రగాఉమ్మేకాడు. అది ఆ-రాములు లేదూ-వాళ్ళ మామ్మవచ్చి ఓయమ్మో అనిపిద్దంది. అంతపెద్ద వాళ్ళెక్కడన్నా ఏడుస్తారేంటమ్మా? నాకు నవ్వువచ్చింది. నవ్వేశాను. మామ్మ నన్ను తిట్టి తాత అలా ఉమ్మేస్తే నువ్వు ఏడవాలి అంది. నేను ఏడవ నన్నాను. అప్పుడుకోట్టింది. నేను ఏడ్చాను. తాత ఉమ్మేస్తే నేను ఏడవాలా మేస్తార్లూ?” అంది పాప.

నిజమే. సందేహం లేదు. నేను అనుమానించి నట్లు పాప తాత క్షయరోగి అయ్యుండాలి. పాప ప్రశ్నలు, అమాయకమైన మాటలు నా హృదయాన్ని చీల్చి చెండాడుతున్నాయి. “పాపా!... మీ ఇంటికి వెడదాం, రామ్మా” అన్నాను. పాప నరేనని తల ఊగించింది. పాపా, నేనూ వాళ్ళ ఇంటికి బయలుదేరాము.

పాప ఉన్న గుడిసె జాలరి పేట మధ్యలో ఉంది. ఒక ముసలివాడు మంచంలో పడుకుని ఉన్నాడు. వృద్ధత్వం తాలూకు ముద్రలు, రోగ వీడిత లక్ష్మణాలే కాకుండా అతని ముఖంలో వ్యధాభరితమైన విచార రేఖలు ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. మా అడుగుల చప్పుడు విని కళ్ళు తెరిచి “ఎవరు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“మేస్తార్లు తాతయ్యా” అంది పాప. నన్నుచూచి జీవంలేని చిరునవ్వు నవ్వి “రండమ్మా, రండి” అని సాదరంగా ఆహ్వానించి పక్కనే ఉన్న స్టూలు చూపించి కూచోమన్నాడు.

“మా పాప మీ గురించి ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉంటుందమ్మా. నా అనుమతిలేకుండా నా చిట్టితల్లి ఎక్కడికీ వెళ్ళదు. మీ దగ్గరకు వెళ్తానని రోజూ మారాం పెడుతుంటే నేను వెళ్ళమన్నాను.”

తాత మాటాడే ప్రతిమాటా ఎంతో పొందికగానూ, స్వచ్ఛంగానూ ఉంది. తాతలో ఉన్నత సంస్కారం ఉట్టిపడుతున్నది. పల్లెవాడలో ఇంత సంస్కారవంతులు ఉండడం సాధ్యమా? తాత అమ్మను గురించి, నాన్నను గురించి, నా గురించి ఎన్నో విషయాలు అడిగాడు. అన్నిటికీ ఓపికగా సమాధానం చెప్పాను.

చివరకు ధైర్యంచేసి అడిగాను: “మీరుమాస్తే బెన్నవారుగా కచ్చింపలేదు. ఇక్కడ ఉండడానికి కారణమేమిటి?”

నేను అడిగిన ప్రశ్నకు ఆ వృద్ధుని కళ్ళనుంచి

(తరువాయి 53 వ పేజీ)

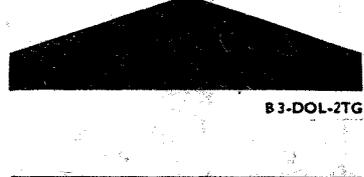
మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మక మైన
హెడెన్ సాలో
చీకిత్తును సాందండి
శస్త్రచీకిత్తు
అవసరములేదు!

సహించలేని బాధ ఉందా? తీవ్రంగా దురద వుందా? మంటితో నెత్తురు పడుతుందా? అమోఘమైన చీకిత్తు ఎంతమాత్రము కాలయాసనచేయవద్దు! ఉశీక్షిస్తే తీవ్రమైన పరిస్థితులకు దారితీసి-శస్త్ర చీకిత్తు కచ్చినిసరి జేతుంది. సకాలంలో హెడెన్ సాలో ఉపశమనాన్ని పొందండి. ఇది నమ్ముకమైన జర్మను మూలశంక విరేచనము. 108 దేశాలలో వైద్యులందరూ శిఫారసు చేస్తున్నారు. హెడెన్ సా శీఘ్రంగా గుణాన్నిచ్చి బాధను దురదను శమింపజేస్తుంది-విరేచనము ఎంతమాత్రము కష్టమని ఏంచదు. హెడెన్ సాలో ఉండే అమోఘమైన మందులు సామర్థ్యంగా గుణాన్ని కలిగించి రక్త శంకలను ముకుళింప జేసి ఆరోగ్యకరమైన టిష్యూ రంగాల ప్రవృద్ధికి సహకరిస్తుంది. గమనించండి. మూల శంకలకు సకాలంలో హెడెన్ సా చీకిత్తు చేసుకుంటే మున్నుండు శస్త్ర చీకిత్తు అవసర ముండదు!

హెడెన్ సాలో మత్తును కల్పించే మందులు ఏమియు లేవు.

అసలైన జర్మన్ మాత్రాలకు అనుగుణంగా ఇండియాలో పీరిత తయారు చేయబడుతున్నది.

డి డాలర్ కంపెనీ
 337, శంషుచెట్టి స్ట్రీటు
 మద్రాసు-1.
 ప్రసిద్ధి పొందిన కెమిస్టుల బంధనపద్ధతి ఉంది.

మాస్టారు- టైమ్ ఎంత!

(13వ పేజీ తరువాయి)

రెండు వేడి బొట్లు రాలాయి. రుద్దకొల్పి నవరించుకున్నాడు.

"అదంతా ఒక చరిత్ర అమ్మా!" అన్నాడు.

ఈ రోజు తాళకు దగ్గు తెర వచ్చింది. ఊపిరి తిప్పుకొని తిరిగి చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

"పల్లెలో అజ్ఞాతంగా తండ్రులను నా చరిత్ర విని ఎవరైనా పాపభూతి చూపుతారా అమ్మా! కానీ..... ఈ రోజు నీకు చెప్పాలనిపిస్తున్నది. చెబుతాను."

ఆ తాళ చెప్పిన మాటల్లోని సారాంశం ఇది:

తాళ బాగా చదువుకున్నాడు. అప్పారావుడు. తాళకోకాడుకు. కొడుకు పుట్టిన కొద్దిరోజులకే తాళకు భార్యయోగం సంభవించింది. పనుల్ని తలు కొడుకుమీద పెట్టుకొని తల్లి, తండ్రి తానే అయి కొడుకును అతిగాతాపంగా పెంచాడు. తాళ కలలు ఫలించి కొడుకు సైలెంట్ ఆఫీసరుగా పెంకొ అయ్యాడు. ఒక దిక్కు దివాణం లేని పిల్లను, అందాల బరిణను ఏరి కొడుక్కు పెండ్లి చేశాడు. మళ్ళీ ఏడాదికి బంగారు బొమ్మలాంటి మనుమరాలు పుట్టింది. తన జీవితంలో ఇక ఏకీకా చింత లేదని తాళ మురిసిపోయాడు.

పరిపూర్ణ సుఖము లభిక బాధలకొరకే అప్పట్లుగా విమానం కూలి కొడుకు మరణించాడనే వార్త వేడుగుపాటులాగా తగిలింది. కన్న కలంబి కూలిపోయాయి." ఎలా బ్రతకాలి? ఏం చూసుకు బ్రతకాలి? బ్రతికిమాత్రం ప్రయోజనమేముంది?.... చచ్చిపోతే!" పాప రోదన ధ్వని తాళవెపుల్లో పడింది. పాపను వ్యాధిదూనికీ హతుకుని పాలచలా ఏడ్చాడు. కొడుకులేని ఆ ఇంటిలో ఉండడం దుర్భరం అనిపించింది. పసి పాప ముద్దు మోములో కొడుకు పోలికలు కొట్టవచ్చినట్లుగా కనపిస్తున్నాయి. భరించలేని ఆ దుఃఖాపూరిత వాతావరణంలో పాప చిరువచ్చులు కొంచెంగా ఉపశమనాన్ని ఇచ్చాయి అనుకోవచ్చు. నాలుగయిదువెలలు గడిచాయి.

కొడలి ప్రసరనలో మార్పు కుపించింది. కొడుకుతో పనిచేసిన సుందర్ అస్తమానూ తను ఇంటికి వస్తున్నాడు. కొడలు సుందరంలో మాట్లాడినప్పుడు ఒళ్లు భగ్గున మండింది. చివరకు ఒకసారి సుందర్ తో సినిమాకు కూడా వెళ్ళింది. దిక్కు దివాణంలేని పిల్లని, పేద పిల్లని జాలివడి చేసుకున్నందుకు బాగానే బుద్ధి చెబుతున్నది. వెట్టంత కొడుకు చచ్చి, పుట్టెడు దుఃఖంలో తను బాధపడుతుంటే దానికి ఈ వేషిలవ్వివా! అని తాళ కొడలి ద్వేషించడం

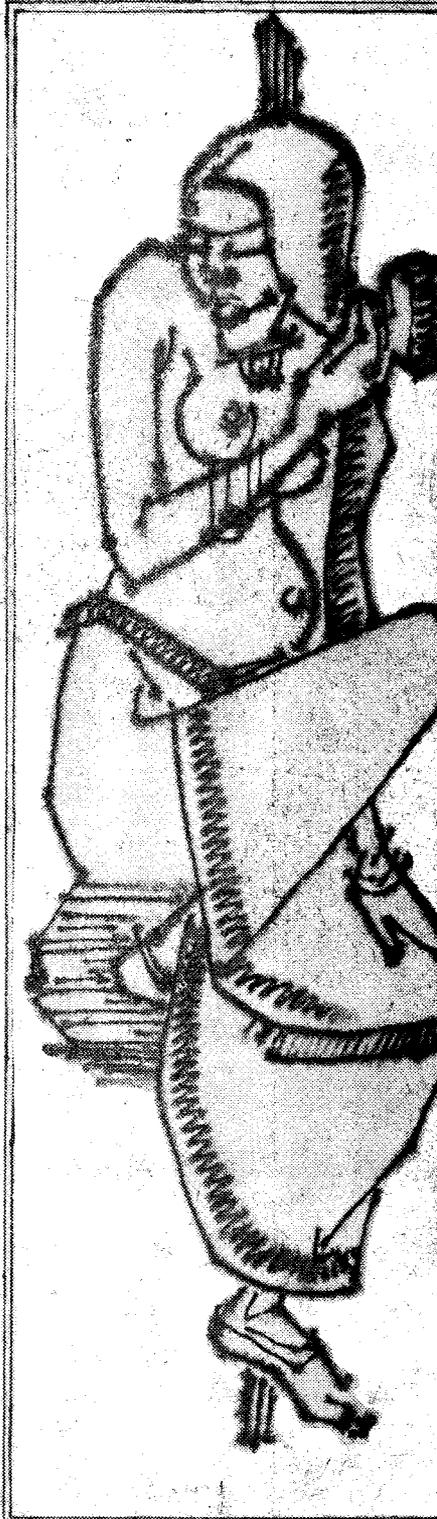
మొదలుపెట్టాడు.

ఒకరోజు తాళ పల్లగాలికోసం బయటకు వెళ్ళి వచ్చేసరికి కొడలు, సుందర్ ల సవ్యలు వినిపించాయి. ఒళ్లు మండింది. ఇలాటి పరుపు తక్కువ దాన్ని ఏం చేస్తే పాపముంటుంది? అనుకుని, శాంతం పనించాడు. క్షణం సేపు యోచించాడు. తన అబ్బాయి దగ్గర ఒక రివాల్వరు ఉండేదని జైప్రీకి వచ్చింది. గబగబా గదిలోకి వెళ్ళి పట్టుకు వచ్చాడు. సుందర్ వెళ్ళేదాకా వేచిఉన్నాడు. నిర్దాక్షిణ్యంగా కొడలిని కాల్చేశాడు. మరుక్షణంలో తాళకు జ్ఞాపకానికి వచ్చింది, విధి తండ్రిని పొట్టిన పెట్టుకుని పాప నన్యాయంచేస్తే, తను తల్లిని చంపి అనాధగా చేశానని. పాపను కౌగిలించు కుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చాడు. సంకెళ్లు, జైలు, పోలీసులు మనస్సులో మెదిలారు. అంతేకాదు, తను లేకపోతే తన పాప నెవరుచూస్తారు? కర్తవ్యం స్ఫురించింది. పెట్టెలో ఉన్న డబ్బులంతా మూట గట్టుకుని వదిలెల చంటిపాపను చంకవేసుకొని పరారీ అయ్యాడు. పోలీసులు తనకోసం వెదుకు తున్నారని ఎప్పటికప్పుడు పేపర్లలో వార్తలవలన తెలుసుకుంటూనే ఉన్నాడు. చివరకు ఈ పల్లె గుడిసెలో పల్లెవాడుగా ఉంటూ అజ్ఞాతంగా జీవిస్తున్నాడు. అతి చిత్రమైన జీవితం గడుపు తున్నాడు.

ఆసకుండా వచ్చింది దగ్గు తెర తాళకు. తిరిగి చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. "అమ్మా, ఈ నా పాప నాసర్వస్వం. నా పాపబంధంలేకపోతే నేనీ ప్రపంచాన్ని ఏనాడో వదిలిపెట్టేవాడిని. పాప పేరున రెండువేల రూపాయలు దాచాను. క్షయ రోగం వచ్చి పూర్తిగా తినేసింది. నేనెన్నాళ్ళో జీవించాను. నా చిట్టకల్లి అనాధ అయిపోతుంది. ఎవరు చూస్తారు నా తల్లిని?" అప్పకలేని దుఃఖంతో తాళ వెక్కివెక్కి ఏడ్చాడు. నా కళ్లు వర్షించాయి. కళ్లు తుడుచుకొని చివరకు స్థిరంగా అన్నాడు, పాపను అనాథాశ్రమంలో చేర్చిస్తానని. తాళ ఆ మాట అనేసరికి నాకు దుఃఖం వచ్చింది. తాళ దగ్గరినుంచి సెలవు తీసుకొని హాస్పిటల్ కు వెళ్ళాను.

అనాటినుంచి ప్రతిరోజూ తాళ యోగ శ్రేణులు విచారించడం, పాపలో ఆడుకోవడం నా నిత్య కార్యక్రమం అయిపోయింది. ఎన్నో సాయంత్రాలు తాళదగ్గర కూర్చుని గడిపాను. అలాటి సమయాల్లో పాప నా ఒళ్ళో పడుకుని నా ముంగుర్లు రేపుతూ చిలిపిగా అల్లరి చేసేది. పాపకు నావద్ద సాన్నిహిత్యం పెరిగింది. తాళ వన్ను పల్లెవాసులకు పాప ప్రైవేటు పంతులమ్మ గా పరిచయం చేశాడు. తాళకిమధ్య మరి దగ్గు ఎక్కువైంది. దగ్గు తెర వచ్చినప్పుడు గుక్క తిప్పుకోలేకపోతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు రక్తం కూడా పడుతున్నది. నేనుడాక్టరును పిలుస్తానంటే ఒప్పుకోలేదు. పల్లెవాడలో ఉన్న నాలువైద్యుడే చూస్తున్నాడు.

ఆ రోజు నాన్నగారి దగ్గరనుంచి టెలిగ్రాం వచ్చింది అమ్మకు ప్రమాదకరంగా ఉందనీ, వెంటనే ఉన్నవరంగా బయలుదేరి రమ్మనమనీ.

అభ్యంగం

చిత్రం—వి. శివ (పేకికల్పసారం)

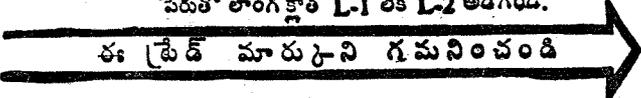
నేతలో, మన్ని కలో పనితనంలో కొఠారీ మల్లులు

వీశీషమైనవి లాంగ్ క్లాత్ లు కూడా !

... ఎందుకంటే

- కొఠారీ మల్లులు మరియు లాంగ్ క్లాత్ బట్టల శయోగిత ఉపయోగింపబడిన నూలు ఉత్తమ రకపు కొఠారీ నూలు.
- వాటింతలవే తిరిగే లటోమాటిక్ లాములమీద నేసిన బట్ట నేత బాగా ఉంటుంది.

ఎప్పుడూ కొఠారీ మల్లు M-7 మరియు అదే పేరుతో లాంగ్ క్లాత్ L-1 లేక L-2 అడగండి.

కొఠారీ మల్లుల తయారీ కంపెనీ లిమిటెడ్

హైదరాబాద్, కొంజంపూడి, మచిలీపట్నం, విజయవాడ, విజయవాడ, విజయవాడ, విజయవాడ.

కొఠారీ డి. సె. సె. కంపెనీ లిమిటెడ్, కె.ఎం.సి.ఎ.సి. కె.ఎం.సి.ఎ.సి. కె.ఎం.సి.ఎ.సి. కె.ఎం.సి.ఎ.సి.

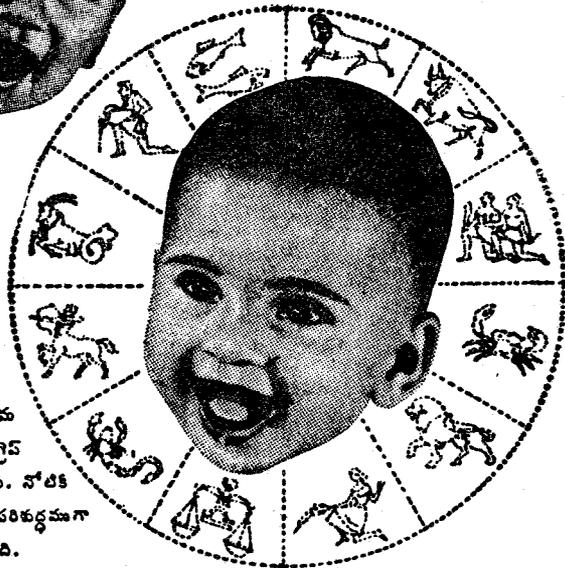
54-1124 76

పళ్లు రావటమా?
వాతమా?
కడుపు నొప్పి?

మేనర్స్ గ్రెప్ మిక్చర్

యివ్వండి
చిరునవ్వుల
చిందులాట చూడండి

ఇప్పుడు
ఉల్లసకరమైన
ఎరుపు వీరికంగుల్లో
స్యాకింగ్

అరువిక రద్దీల రమ
పిల్లలకు మేనర్స్ గ్రెప్
మిక్చర్ యిస్తారు. నోటికి
యింపైన దుది పరిశుద్ధముగా
స్యాక్ చేయబడినది.

అదృష్టపాపలు పొందుతారు మేనర్స్ గ్రెప్ మిక్చర్

GEORGEY MANNERS & COMPANY LIMITED

ASP/GM/23 TEL

నా గుండెలు దడదడలాడాయి. విజయ ద్వైర్యం చెప్పి బస్సు ఎక్కింది. ఇంట్లో ప్రవేశించే ఘోరికీ అమ్మ చిక్కిపోయి మంచంలో పడుకుని ఉంది. నన్ను చూచి కళ్ళ నీళ్లు పెట్టుకుంది, "అమ్మా శాంతి, నిన్ను ఒక ఇంటియాన్ని చెయ్య లేక పోయానమ్మా!" అంటూ. అమ్మ ఒళ్ళో తలదాచుకున్నాను. తర్వాత నాన్నగారు చెప్పారు ఆక్రికం రోజైతే అమ్మ మూసివకస్తు తెరవలేదు. మృత్యుముఖం అంది బయటపడింది... మింత మై నడిసెంట్రీలు. "శాంతి! శాంతి!" అంటూ మగతగా ఒకటి కలవరించటం. నాన్న అగలేక టెలిగ్రాం ఇచ్చారు. నాలుగు రోజులు అమ్మ దగ్గర ఉన్నాను. అమ్మకు నామీదెంత బెంగో అర్థమయింది. అమ్మకు పాపకథంతా చెప్పి "పాపని మనింటికి తెచ్చుకుందా అమ్మా!" అన్నాను. అమ్మ వెంటనే సంతోషంగా అంగీకరించింది. నాన్న మొదట ఒప్పుకోలేదు. కాని, అమ్మ నచ్చవెబితే నాన్న సరేనన్నాడు. అమ్మనాలుగు రోజుల్లో కోలుకుంది.

నేను ఉత్సాహంగా విజయనగరం నుండి వచ్చాను. పొద్దున్నే స్కూలు ఎలాగో అయిందని పించి, హుషారుగా పాప ఇంటికి వెళ్ళాను. రోజూ నాకోసం ఎదురుగా ఉత్సాహంగా వచ్చే పాప కనిపించలేదు. ముసలితాతదగ్గర వినిపించలేదు. గుడిసే సమీపించే కొద్దీ గుండెలు కొట్టుకోవడం మొదలు పెట్టాయి. నన్ను అంతదూరం నుంచి చూస్తూనే కొంతమంది బెన్నవాళ్ళ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చారు.

"అమ్మా యిగ్గరూ!... తాత మొన్న పొద్దున్న సచ్చిండు. తాత సచ్చిన తర్వాత యాడి తోమా మాట్లాడనేడు పిళ్ళ. మొన్న సాయంత్రం యాడతల్లిండ్లో ఎరుకలేదు. అడుకుందికేమో ననుకోన్నాం. యాడుకు బోయిండ్ ఆ రాత్రి తాలేదు. నిన్న తెల్లొళ్ళయిళ్ళకాడ శవం తేలిందని సూడబోతిమి. నూత్రే ఈ పిల్లా!"

నోటివెంట మాలరాక గుడ్లు అప్పగించి చూస్తుండిపోయాను. నా మనస్సు స్తబ్ధమై చలనహీనమైంది. ఈలోగా మరొక వల్లె పడుకు "తాత మీకు ఇదియనున్నాడు" అంటూ ఒక పాసుబుక్కు, ఒక కవరు ఇచ్చింది. కవరు అప్రయత్నంగా తెరిచాను. తాత నాకే వ్రాశాడు.

"అమ్మా! శాంతి,

నా చివరి రోజులలో శాంతిని ప్రసాదించా వమ్మా! నా చిన్నారి చిట్టిపాపను నీకు వదిలి ఈ దుఃఖమయ జీవితానికి స్పష్టిపలికి వెళ్లి పోతున్నానమ్మా. పాపను గురించి ఇంక నాకే చింత లేదమ్మా. పాప బాధ్యత నిర్లహించలేననుకుంటే పాపను అనాధాశ్రమంలో చేర్చించవమ్మా. ఈ డబ్బు నీ ఇచ్చవచ్చినట్లుగా ఉపయోగించు. దేవుడు నీకు మేలు చేస్తాడమ్మా.

—తాత."

పాపా!...ఇంకెక్కడి పాప! నన్ను వదిలి వెళ్లిపోయావా పాపా! తాత నాకప్పు బెన్నాడమ్మా. మచ్చ నా చెల్లివి. పట్టరాని దుఃఖంతో, భరించ

రాని ఆవేదనతో పొగిపొరుగుతున్న ఏడుపుతో వెళ్లి బీబిలో పడ్డాను. భోరున ఏడ్చాను. అలా ఎంతసేపు ఉన్నానో నాకు తెలియదు. పాప బీబికి ఒంటరిగా రావడానికి కారణమేమిటి? నాకోసమే. ఇదివరకు పాప అలా వచ్చిందని తెలిసివచ్చుడు గర్వపడ్డాను. అలోజే పాపను మందలించినట్లయితే ఇలా వచ్చేదా? ఊరువెళ్ళే ముందు పాపతో చెప్పినా? లేదు. అయితే హంతకిని నేను. అయ్యో! తాతా! శాంతిని ప్రసాదించిందని నీవు సంతోషపడ్డ ఈ శాంతి చిట్టిపాప మరణానికి కారకురాలైంది. తాతా! నువ్వు మళ్ళీ వచ్చి పాపేదని అడిగితే నేనేం సమాధానం చెప్పను? పౌదయం పగిలిపోయేట్లు ఏడ్చాను. నా కళ్ళలో నీళ్ళు అయిపోయేదాకా విలపించాను. తల ఎత్తి చూచాను. ఎదురు గుండా సముద్రం నా-చిట్టిపాపను, నా చెల్లిని మింగిన సముద్రం భయంకర రాక్షసిలాగా అరుస్తున్నది. ఏ సముద్రం ఒడ్డున నా బాల్య జీవితం స్మృతిమధురంగా గడిపానో, ఏ సముద్రం ఒడ్డున నిరంతరం తిరిగానో ఆ సముద్రం నా బంగారు చెల్లిని మింగింది.

సముద్రమంటే ఇదివరకు ఉండే వెర్రి ఆపేక్ష స్థానంలో ద్వేషం నిండుకుంది. తెరలు తెరలుగా దుఃఖం ఉప్పొంగింది. కసిగా, ద్వేషపూరితంగా సముద్రంవంక చూచాను. తరంగాలు పోలనగా నవ్వుతున్నాయి. అసహ్యంగా వాటివంక చూచి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి హాస్యలో పడ్డాను. అనాటినుండి సముద్రం ఒడ్డుకు వెళ్ళలేదు. విశాఖపట్నం వరిసరాలు నాలో ఆవేదనను ద్విగుణీకృతం చేస్తున్నాయి. పాప డబ్బు పాప పేర ఆశ్రమానికి ఇచ్చేశాను. రిజైనుచేసి ఇంటికి వచ్చాను. రెండు నెలలు ఎవరితోనూ మాట్లాడకుండా శూన్యంలోకి చూస్తూ కాలం గడిపేశాను. నా పాలకంచూచి అమ్మ, నాన్నగారు భయపడ్డారు. నాన్న పట్టుదలవల్ల ఒక పల్లెటూరులో ఉద్యోగంలో ప్రవేశించాను.

అనాటినుంచి నాకు వృద్ధులంటే భయం. ఏ తాతనుచూచినా నా పాపేదీ అని ఆ వృద్ధుడు ప్రశ్నించినట్లుగా బాధపడతాను. నా పాపను పొట్టనబెట్టుకున్న సముద్రమంటే నాకు అంతు లేని అసహ్యం. ఈనాటికీ ఆ నాటికీ బీబికి వెళ్ళలేదు. వెళ్ళను. పసిపాపలను చూస్తే చాలు; నా చిన్నారిపాప జ్ఞాపకానికి వచ్చి దుఃఖం ద్విగుణీకృతమవుతుంది. అందుకే వాళ్ళవైపు చూడను. వాళ్ళతో మాట్లాడను.

"మేస్తీరూ! టైం...ఎంత?" అనే మాటలతో వరిచయమైన పాప జీవిత గాధ ఆ విధంగా ముగిసింది.

మామతున్న గాయం ఒక బాలుని ప్రశ్నతో మళ్ళీ రేగినపుడు ఏడడక నే చేసేదేముంది? "శాంతిలేని ఈ జీవితాన్ని ఎన్నాళ్ళు గడపాలి ప్రభూ" అని భగవానుడిని చేతులు బోడించి ప్రశ్నించడం మనహా వించేయగలం? ★

క్లియరెన్సు అమ్మకం

మిక్కిలి అక్కరలేయమైన రంగులలో అందమైన, అతి నవీనమైన డిజైను చేసిన చీరలు: 1 చీర రు. 7/50, 2 చీరలు రు. 14/—, 3 చీరలు రు. 20/—.

డింక్ చీరలు: 1 చీర రు. 11/—, 2 చీరలు రు. 21/—, 3 చీరలు రు. 30/—.

స్వెటర్ చీరలు: 1 చీర రు. 15/—, 2 చీరలు రు. 28/—, 3 చీరలు రు. 39/—.

హాస్పీజీ, ప్యాకింగ్ ఉచితం. ఏరెండుచీరలలోనైనా ఒక జత చెవి కమ్మలు ఉచితం. ఏ మూడు చీరలలోనైనా ఒక జత చెవి కమ్మలు, జాకెట్టు ముక్క ఉచితం. ఆశోభంగం పొందకుండుటకు వెంటనే మీ ఆద్రును ఇంగ్లీషులో తెలుగులో వ్రాయండి.

PARIS COMMERCIAL CO. (APW-3)
Post Box No. 1804, Delhi-6.

శుభవార్త

డాక్టర్లకు సాధ్యంగాకీ వదలి వేయబడిన అన్ని వ్యాధులకు చికిత్స చేయబడును.

మధుమేహము, రక్తపు పోటు, కుష్టు బొల్లి, కేన్సర్ క్షయ, సంతానము లేనివారు గూడ శ్రీ యోగి గారి చికిత్సవలన సంపూర్ణ ఫలమును బడయగలరు.

కావలసినవారికి కాయకల్ప చికిత్స చేయబడును. ఈ చికిత్సవల్ల దేహములో వున్న వ్యాధులు తొలగి పోవుటయేగాక నూతన యవ్వనము కలుగును. వివరములు కోరువారు పోస్టు తరులకు ఒక రూపాయి పంపవలయును.

శ్రీ యోగా శ్రమము,
పి. ఓ. పెదవల్లెరు, విశాఖపట్టణము.